

چالش های ناترازی ها در این و استان یزد جدی شده و
مردم را نگران آینده کشور کرده است

برق نداریم گاز نداریم

PARGAR MAGAZINE

۲۳۷

ISSN 26492383

November 2024 vol.22

No.237 | 50000 Rials

پرگار | سال بیست و دوم | شماره ۲۳۷
آبانماه ۱۴۰۳ | قیمت ۵۰ هزار تومان

مجله پرگار از دهه هشتاد در حال فعالیت است و چندین بار انتشار آن متوقف و مجدد از سر گرفته شده است. تا قبل از سال ۱۳۹۲ خورشیدی و در زمان مدیریت پیشین پرگار، ۳۳ شماره نشریه منتشر شده بود.

بعد از تغییر مدیریت و انتشار فصل جدید پرگار در سال ۹۲ که بعد از چند سال تعطیلی صورت میپذیرفت، پرگار بر اساس یک شماره گذاری جدیدی از رقم یک شروع به کار کرد و تا امروز ۲۰۰ شماره منتشر کرده است. اما شماره پیاپی نشریه رقم ۲۳۳ بود.

به پیشنهاد دوستان اهل نظر از این شماره نشریه، صرفاً رقم شماره پیاپی یعنی شماره انتشار پرگار از زمان صدور مجوز استفاده خواهد شد.

بدین صورت به جای درج دو شماره در روی جلد نشریه با نام های شماره پیاپی و شماره جدید، صرفاً شماره پیاپی نشریه درج و بر این اساس نشریه حاضر، شماره ۲۳۷ پرگار خواهد بود.

امید است دوستان و همراهان که آرشیو پرگار را جمع آوری میکنند به این تغییر کوچک اما مهم، توجه وافر داشته باشند.

در این شماره می خوانید:

یزد و بحرانی که راه حل ندارد..... صفحه ۴

واقعیت های تلخ بحران بی آبی یزد..... صفحه ۶

ضربه ناترازی انرژی به اقتصاد کویر..... صفحه ۱۰

تبعات اجتماعی قطع برق خانگی..... صفحه ۱۳

ماهنامه پرگار

شماره شاباکتابخانه ملی:
ISSN 2383-2649

صاحب امتیاز:

نسرین زمان زاده

مدیر مسئول:

زهره شاه شوازی

قائم مقام مدیر مسئول:

مهدی زمان زاده

سرمدیر:

عاطفه ابراهیمی

دبیر تحریریه:

شادی شفیعی

مجری طرح:

هنر و تجربه ویرگول

صفحه آرایی:

آلتیه طراحی ویرگول

تماس:

یزد - خیابان فهادان، جنب هتل
کوروش، پلاک ۷۴

انتشار آگهی:

۰۹۱۹۴۹۶۳۷۳۴

از تمامی علاقه مندان برای همکاری در هفته نامه پرگار دعوت می شود مطالب خود را به ایمیل نشریه ارسال کنند. پرگار نشریه مستقل و متعلق به بخش خصوصی می باشد.

نسخه اینترنتی

www.Pragarnews.ir

“

یزد و بحرانی که راه حل ندارد

مهدی زمان زاده

استان یزد، قلب کویر ایران، سال‌هاست که با بحران ناترازی انرژی، خصوصاً در حوزه برق و گاز، دست‌وپنجه نرم می‌کند. صنعتی‌ترین استان غیرمرزی کشور، که با وجود جمعیت کم، میزبان صنایع بزرگ فولاد، کاشی، سیمان و معادن فلزی است، در حال رسیدن به مرز فروپاشی زیرساخت‌های انرژی است. اما در میان این وضعیت اضطراری، آنچه بیش از کمبود گاز و قطعی برق آزاردهنده است، فقدان یک راه‌حل روشن، جامع و بومی‌نگر از سوی دولت برای مدیریت این بحران است.

در سال‌های اخیر، دولت‌ها صرفاً با سیاست‌های مقطعی، محدودسازی مصرف و سهمیه‌بندی انرژی کوشیده‌اند از شدت بحران بکاهند. هر زمستان که می‌رسد، گاز صنایع یزد را می‌بندند تا گاز خانگی تأمین شود؛ هر تابستان که می‌رسد، خاموشی‌ها برنامه‌ریزی می‌شوند، بی‌آنکه راهکار اساسی برای توازن میان تولید و مصرف طراحی شده باشد. در این بین، زیرساخت‌های تولید و انتقال انرژی هم به همان شکل سنتی و ناکارآمد باقی مانده‌اند.

مشکل اینجاست که نگاه حاکم بر سیاست‌گذاری انرژی در کشور مرکز‌محور و ناعادلانه است. یزد، که نه منابع گازی غنی دارد و نه نیروگاه‌های برق‌آبی، در عین حال تولیدکننده

چند هزار مگاواتی انرژی تبدیل شده است، بی‌آنکه سهمی از درآمدهای کلان انرژی کشور به توسعه زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر یا هوشمندسازی مصرف در آن اختصاص یابد. با وجود تابش آفتاب ۳۰۰ روزه در سال، انرژی خورشیدی همچنان در حد پروژه‌های کوچک و نمایشی باقی مانده است. وعده‌های دولت‌ها برای تسهیل سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های خورشیدی نیز یا اجرا نشده‌اند، یا با بوروکراسی‌های فرسایشی از رمق افتاده‌اند.

از سویی دیگر، عدم اصلاح قیمت انرژی و استمرار یارانه‌های گسترده، باعث شده صنایع بزرگ در یزد انگیزه‌ای برای بهینه‌سازی مصرف نداشته باشند. دولت با یک سیاست دوگانه مواجه است: از یک‌سو تشویق به سرمایه‌گذاری صنعتی می‌کند، از سوی دیگر، انرژی مورد نیاز این صنایع را در زمستان و تابستان تأمین نمی‌کند. این نه‌فقط به بی‌ثباتی اقتصادی منجر شده، بلکه به اعتماد عمومی به دولت در مدیریت منابع استانی لطمه زده است.

دولت باید بداند که یزد تنها استان کویری ایران نیست، بلکه الگویی از آینده بسیاری دیگر از استان‌های کشور است. اگر این بحران به شکل علمی، پایدار و مشارکت‌محور مدیریت نشود، نه‌تنها صنعت یزد، بلکه امنیت اجتماعی، اشتغال و پایداری اکولوژیک استان در معرض خطر قرار خواهد گرفت.

در شرایط فعلی، هیچ برنامه مدونی از سوی دولت در خصوص رفع ناترازی انرژی در یزد ارائه نشده است. نه نقشه راهی وجود دارد، نه تقسیم کار روشنی میان وزارتخانه‌ها و نه ضمانتی برای تخصیص بودجه و منابع. تنها چیزی که هست، وعده‌هایی بی‌سرانجام است.

یزد به جای وعده، برنامه عملیاتی، اختیارات استانی، و سرمایه‌گذاری هدفمند در انرژی‌های پاک می‌خواهد. سکوت و بی‌تفاوتی دولت در برابر این بحران، می‌تواند هزینه‌های جبران‌ناپذیری در آینده نزدیک برای کشور به‌همراه داشته باشد.

“

واقعیت های تلخ بحران بی آبی یزد

استان یزد، یکی از خشک‌ترین و کم‌بارش‌ترین مناطق ایران است که در قلب فلات مرکزی و در منطقه‌ای فراخشک واقع شده است. با میانگین بارش سالانه حدود ۶۰ میلی‌متر، این استان در زمره فقیرترین استان‌ها از نظر منابع آبی قرار دارد. اما مسئله یزد صرفاً یک مشکل اقلیمی نیست؛ بحران آب در یزد نتیجه تلاقی عوامل طبیعی، سوءمدیریت، رشد بی‌رویه صنعت، و کم‌توجهی سیاست‌گذاران در سطح ملی و محلی است.

در دهه‌های اخیر، علی‌رغم هشدارهای فراوان کارشناسان، سیاست‌ها و طرح‌هایی به اجرا درآمده که نه تنها مشکل آب را کاهش نداده‌اند، بلکه آن را به مرز بحرانی رسانده‌اند. کاهش سطح سفره‌های زیرزمینی، شور شدن منابع، خشک شدن قنات‌ها، و وابستگی شدید به آب انتقالی از دیگر استان‌ها، همه نشانه‌هایی از یک وضعیت ناپایدار و شکننده‌اند که آینده توسعه، حیات انسانی، و حتی امنیت اجتماعی یزد را تهدید می‌کنند.

ریشه‌های بحران آب در یزد

الف. محدودیت اقلیمی

یزد با اقلیم بیابانی و بارندگی اندک، از دیرباز با مشکل آب مواجه بوده است. تا پیش از ورود فناوری‌های جدید، مردم یزد با نظام سنتی قنات، معماری هوشمندانه، و الگوهای مصرف بهینه، توانسته بودند منابع محدود را پایدار نگه دارند. اما در دهه‌های اخیر، با ورود پمپ‌های عمیق، گسترش بی‌ضابطه کشاورزی و صنعت، این تعادل طبیعی برهم خورده است.

ب. برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی
خشک شدن هزاران حلقه قنات و افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی، نتیجه حفر بی‌رویه چاه‌های عمیق و برداشت‌های غیرمجاز است. کاهش آبخوان‌ها به‌ویژه در دشت یزد-اردکان، یکی از جدی‌ترین تهدیدها برای آینده استان است.

ج. وابستگی خطرناک به آب انتقالی
در حال حاضر، یزد به‌شدت وابسته به آب انتقالی از استان‌های دیگر نظیر اصفهان و کرمان است. این انتقال‌ها که با صرف میلیاردها تومان انجام شده، نه‌تنها پایداری ندارند، بلکه منبع درگیری‌های اجتماعی و سیاسی بین استان‌ها شده‌اند. هر بار که آب انتقالی قطع یا محدود می‌شود، یزد در آستانه فلج شدن قرار می‌گیرد.

د. مصرف غیرمنطقی در بخش‌های کشاورزی و صنعتی
با وجود بحران آب، همچنان بیش از ۸۰ درصد منابع آبی استان صرف کشاورزی می‌شود که عمدتاً کم‌بازده و سنتی است. همچنین، صنایع آبربر از جمله فولاد، کاشی و صنایع معدنی، در یزد توسعه یافته‌اند بدون آن‌که ارزیابی دقیق منابع آبی انجام شده باشد.

۲. پیامدهای بحران آب

فرونشست زمین در دشت‌های استان، به‌ویژه در مهریز، بهاباد و اردکان، نشانه‌ای جدی از پایان عمر منابع زیرزمینی است. مهاجرت روستاییان به حاشیه شهرها در اثر بی‌آبی، موجب رشد حاشیه‌نشینی و آسیب‌های اجتماعی شده است.

ناپایداری توسعه صنعتی؛ سرمایه‌گذاری در صنایع بدون آب، باعث کاهش راندمان و وابستگی به شرایط سیاسی و زیست‌محیطی شده است. تنش اجتماعی و بین‌استانی؛ چالش‌هایی مثل پروژه انتقال آب از خلیج فارس یا اصفهان، باعث اعتراضاتی در هر دو سو شده و نشان می‌دهد که این راهکارها بدون اجماع ملی آسیب‌زا هستند.

۳. راه‌حل‌های پیشنهادی برای عبور از بحران

الف. بازنگری در الگوی توسعه صنعتی
صنایع آب‌بر باید بازطراحی شوند. توسعه صنعت در یزد باید به سمت صنایعی برود که مصرف آب کمتری دارند (صنایع دانش‌بنیان، فناوری اطلاعات، تولید محتوا، انرژی خورشیدی و...). دولت باید مشوق‌های مالیاتی و حمایتی را برای صنایعی قرار دهد که مصرف آب پایین دارند.

ب. اصلاح الگوی مصرف کشاورزی
کشاورزی در یزد باید بر پایه گیاهان کم‌آب‌بر، سیستم آبیاری نوین و فناوری‌های نوین پایه‌ریزی شود. توسعه گلخانه‌ها، حذف محصولات پرمصرف، و آموزش کشاورزان در این زمینه ضروری است. همچنین، دولت باید با حمایت‌های هدفمند، کشاورزان را به سمت الگوی تولید پایدار هدایت کند.

ج. توسعه آب‌شیرین‌کن‌ها با انرژی خورشیدی
توسعه فناوری‌های آب‌شیرین‌کن در جنوب استان و اتصال آن‌ها به خطوط انتقال آب، به‌ویژه با استفاده از انرژی خورشیدی (که در یزد پتانسیل بالایی دارد)، می‌تواند یکی از راهکارهای پایدار تأمین آب باشد. این پروژه‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری ملی و مشارکت بخش خصوصی هستند.

د. توسعه و احیای قنات‌ها

قنات به‌عنوان یک فناوری بومی پایدار باید دوباره احیا شود. قنات‌ها نه‌تنها آب سالم و پایدار تولید می‌کنند، بلکه فرهنگ استفاده بهینه از آب را نیز بازمی‌گردانند. با حمایت فنی و مالی از جوامع محلی می‌توان بخشی از منابع سنتی آب را به چرخه بازگرداند.

ه. ارتقاء آگاهی عمومی و فرهنگ مصرف

بی‌آبی یک موضوع صرفاً فنی نیست؛ مسئله‌ای فرهنگی و اجتماعی است. آموزش در مدارس، رسانه‌ها، و فعالیت‌های اجتماعی برای تقویت «فرهنگ آب» می‌تواند به کاهش مصرف کمک کند. کاهش مصرف خانگی، بازچرخانی آب خاکستری، و استفاده از تجهیزات کم‌مصرف باید در سطح خانوارها نهادینه شود.

و. مدیریت مشارکتی و تمرکززدایی در حکمرانی آب

بحران آب با نگاه صرفاً دولتی حل نخواهد شد. باید نهادهای محلی، شوراهای شهری، کشاورزان، دانشگاه‌ها و مردم در تصمیم‌گیری‌ها دخالت داده شوند. تشکیل «شورای استانی حکمرانی آب» با اختیارات قانونی می‌تواند نقش مهمی در هماهنگی بین بخش‌ها ایفا کند. بحران آب در یزد، یک مسأله محلی یا منطقه‌ای نیست؛ بلکه مسئله‌ای ملی و راهبردی است که در صورت بی‌توجهی می‌تواند به بحرانی زیست‌محیطی، اجتماعی و امنیتی در کشور تبدیل شود. حل این بحران نه با انتقال‌های بی‌پایان آب، بلکه با اصلاح ساختار توسعه، احترام به واقعیت اقلیم، و مشارکت مردم ممکن خواهد بود. زمان آن رسیده که یزد، که قرن‌ها با قنات و کم‌آبی زیسته، دوباره به الگوی پایدار مدیریت منابع آبی در کشور تبدیل شود.

“

ضربه ناترازی انرژی به اقتصاد کویر

استان یزد یکی از صنعتی‌ترین استان‌های کشور است که علی‌رغم محدودیت‌های شدید اقلیمی، در دهه‌های گذشته با اتکا به سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و روحیه کارآفرینی، به قطب تولید در حوزه‌های فولاد، کاشی و سرامیک، معادن فلزی، نساجی و مواد غذایی تبدیل شده است. اما در سال‌های اخیر، یکی از مهم‌ترین موانع پیش‌روی این روند توسعه، ناترازی شدید در تأمین برق و گاز بوده است؛ مشکلی که نه‌فقط تولید را مختل کرده بلکه امنیت سرمایه‌گذاری، اشتغال و پایداری اقتصادی استان را نیز به خطر انداخته است.

شدت آسیب‌پذیری صنایع یزد از قطعی انرژی

صنایع یزد عمدتاً در دو بخش عمده فعال‌اند: صنایع بزرگ و صنایع کوچک و متوسط. در هر دو بخش، وابستگی مستقیم به انرژی وجود دارد. صنایع فولاد و کاشی به گاز برای کوره‌ها و برق برای خطوط تولید نیاز حیاتی دارند. به‌طور خاص، صنایع فولاد در یزد (نظیر چادرملو، فولاد غدیر و نورد ابرکوه) با قطعی گاز حتی برای چند روز، با زیان‌های میلیاردی روبرو می‌شوند. در زمستان ۱۴۰۲، برخی واحدهای فولادی مجبور به تعطیلی کامل خطوط ذوب

و ریخته‌گری به مدت بیش از سه هفته شدند. در این دوره، نه‌تنها تولید متوقف شد، بلکه هزینه‌های سنگین خاموشی و راه‌اندازی مجدد نیز بر دوش کارخانجات افتاد. در حوزه برق، تابستان‌های گرم و اوج مصرف خانگی باعث شده برق صنایع در ساعات مشخصی از شبانه‌روز قطع یا محدود شود. این وضعیت موجب شده تا برنامه‌ریزی تولید، تعهدات صادراتی، و قراردادهای بین‌المللی برخی شرکت‌ها تحت‌الشعاع قرار گیرد. برخی واحدهای تولید کاشی و سرامیک اعلام کرده‌اند که افت راندمان تولید تا ۴۰ درصد و خسارت به ماشین‌آلات حساس، نتیجه مستقیم این نوسانات انرژی است.

برآورد تقریبی خسارات اقتصادی

براساس برآوردهای اولیه اتاق بازرگانی یزد و تحلیل‌های کارشناسی، زیان مستقیم ناشی از ناترازی برق و گاز به صنایع استان در سال ۱۴۰۲ حدود ۶ تا ۷ هزار میلیارد تومان بوده است. این رقم تنها شامل توقف تولید و آسیب تجهیزات می‌شود و اگر تبعات جانبی مانند کاهش صادرات، افت اعتبار در بازارهای بین‌المللی، و کاهش سودآوری بنگاه‌ها در بورس را نیز لحاظ کنیم، این رقم می‌تواند دو برابر شود.

همچنین بسیاری از صنایع کوچک که توان خرید دیزل ژنراتور یا ذخایر گاز مایع را ندارند، عملاً در زمان قطعی‌ها دچار تعطیلی کامل می‌شوند. این موضوع تأثیر مستقیمی بر افزایش بیکاری، کاهش دستمزد کارگران، و نااطمینانی در فضای کسب‌وکار داشته است.

تبعات بلندمدت ناترازی انرژی بر اقتصاد استان

یکی از مهم‌ترین ضربات ناترازی انرژی به یزد، ایجاد تصویر منفی از «امنیت انرژی» در ذهن سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی است. گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد که در دو سال گذشته، بیش از ۳۰ درصد طرح‌های صنعتی ثبت‌شده در استان به مرحله اجرا نرسیده‌اند که یکی از دلایل اصلی آن، نبود تضمین پایدار برای تأمین برق و گاز بوده است. از سوی دیگر، ناترازی انرژی باعث افزایش قیمت تمام‌شده تولید و در نتیجه، کاهش قدرت رقابت محصولات یزدی در بازارهای داخلی و خارجی شده است. این در حالی است که

تولیدکنندگان باید با هزینه‌های سربار دیگر نظیر حمل‌ونقل، تورم و مالیات‌های متنوع نیز دست و پنجه نرم کنند.

نیاز به راه‌حل‌های فوری و پایدار

- برای عبور از این بحران، چند مسیر روشن پیش‌روی دولت و سیاست‌گذاران است:
۱. افزایش سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌های محلی و خورشیدی، به‌ویژه با استفاده از ظرفیت فراوان تابش خورشید در یزد.
 ۲. اولویت‌بندی تأمین انرژی صنایع مادر و صادرات‌محور در برنامه‌های قطع یا محدودیت.
 ۳. توسعه زیرساخت‌های ذخیره‌سازی انرژی (مخازن گاز مایع، باتری‌های صنعتی و...) برای مواقع بحران.
 ۴. تشویق صنایع به استفاده از فناوری‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی با بسته‌های حمایتی مالیاتی و تسهیلاتی.
 ۵. تدوین یک برنامه جامع و مشارکتی برای مدیریت ناترازی انرژی با حضور بخش خصوصی، دانشگاه‌ها و نهادهای مدنی.
- ناترازی انرژی در یزد، دیگر صرفاً یک مشکل فنی یا فصلی نیست؛ این مسئله اکنون به یک تهدید راهبردی برای اقتصاد استان تبدیل شده است. اگر دولت و نهادهای تصمیم‌گیر در سطح ملی، فوراً برای جبران ناترازی انرژی در مناطق صنعتی مانند یزد اقدام نکنند، سرمایه‌گذاران عقب‌نشینی خواهند کرد، صنایع آسیب خواهند دید، و استان با موج جدیدی از بیکاری و رکود مواجه خواهد شد. راه نجات، در بازتعریف حکمرانی انرژی و تأمین پایدار برق و گاز با نگاهی واقع‌گرا و منطقه‌محور است.

“

تبعات اجتماعی قطعی برق خانگی

قطعی برق خانگی یکی از بحران‌هایی است که در سال‌های اخیر به‌ویژه در فصل‌های گرم و سرد سال در بسیاری از مناطق کشور، به ویژه در استان‌های صنعتی و پرجمعیت نظیر یزد، به یک معضل اجتماعی جدی تبدیل شده است. این بحران نه تنها مشکلات اقتصادی و زیست‌محیطی به دنبال دارد، بلکه تبعات اجتماعی قابل توجهی نیز برای دولت و جامعه به دنبال خواهد داشت. این تبعات را می‌توان در ابعاد مختلفی مورد بررسی قرار داد.

نارضایتی عمومی و کاهش اعتماد به دولت

یکی از اولین و آشکارترین پیامدهای قطعی برق خانگی، افزایش نارضایتی عمومی از عملکرد دولت است. مردم، به‌ویژه در فصول گرما و سرما، که نیاز به برق برای مصارف خانگی به شدت افزایش می‌یابد، به شدت از نبود خدمات پایدار انرژی گلهمند می‌شوند. این نارضایتی‌ها معمولاً به نوعی کاهش اعتماد به نهادهای دولتی منجر می‌شود، به‌ویژه هنگامی که مردم احساس کنند مسئولان قادر به برنامه‌ریزی و مدیریت بحران نیستند. در برخی موارد، این نارضایتی‌ها می‌تواند به احتجاجات عمومی و تظاهرات خیابانی نیز منجر شود.

افزایش فشار اجتماعی بر خانواده‌ها

قطع برق به‌ویژه در فصول گرم، برای بسیاری از خانواده‌ها به یک چالش جدی تبدیل می‌شود. گرمای شدید و ناتوانی در تأمین تهویه مناسب موجب کاهش کیفیت زندگی خانواده‌ها و به‌ویژه سالمندان و کودکان می‌شود. در همین راستا، برخی خانواده‌ها ممکن است مجبور شوند برای استفاده از وسایل سرمایشی یا گرمایشی به مکان‌های عمومی مانند مراکز خرید و مراکز دولتی پناه ببرند. این وضعیت نه تنها فشارهای مالی را بر خانواده‌ها افزایش می‌دهد بلکه می‌تواند بر روابط اجتماعی و روانی افراد تأثیر منفی بگذارد.

کاهش امنیت اجتماعی و افزایش جرم و جنایت

یکی از دیگر پیامدهای اجتماعی قطعی برق، کاهش امنیت اجتماعی است. در شب‌هایی که برق قطع می‌شود، به ویژه در مناطقی که نور کافی در خیابان‌ها وجود ندارد، احتمال وقوع جرائم مانند دزدی، سرقت و سایر فعالیت‌های ضد اجتماعی افزایش می‌یابد. مناطق حاشیه‌نشین به ویژه در معرض این تهدید قرار دارند. همچنین، قطعی برق می‌تواند بر نظارت بر تردهای شبانه تأثیر بگذارد و موجب کاهش احساس امنیت در میان مردم شود.

افزایش فشار روانی و استرس در جامعه

قطع مداوم برق باعث ایجاد فششار روانی و استرس در افراد می‌شود. این وضعیت در برخی از افراد به ویژه کسانی که به مشکلات روانی دچار هستند، به مشکلاتی جدی‌تر تبدیل می‌شود. این فشارها نه تنها بر روحیه فردی تأثیر می‌گذارند، بلکه موجب بروز تنش‌های اجتماعی و روانی در گروه‌های مختلف اجتماعی خواهند شد. اختلالات خواب، اضطراب و افسردگی می‌تواند نتیجه این وضعیت باشد، به‌ویژه برای کسانی که از دستگاه‌های پزشکی وابسته به برق استفاده می‌کنند. در نهایت، قطعی برق خانگی نه تنها یک مشکل فنی و اقتصادی است بلکه می‌تواند تبعات اجتماعی وسیع و گسترده‌ای داشته باشد. نارضایتی عمومی، فشارهای روانی، آسیب به روابط خانوادگی و اجتماعی، مشکلات آموزشی، و تهدیدات امنیتی از جمله مهم‌ترین تبعات اجتماعی این بحران است. دولت باید با اتخاذ تدابیر صحیح و پایدار، به ویژه در زمینه مدیریت منابع انرژی و بهبود زیرساخت‌ها، از وقوع چنین بحران‌هایی جلوگیری کرده و اعتماد عمومی را بازسازی کند.

“

توسعه بدون انرژی، ناشدنی است

استان یزد، یکی از مهم‌ترین قطب‌های صنعتی و اقتصادی ایران، به‌دلیل موقعیت جغرافیایی خشک و کم‌آب خود، با چالش‌های خاصی در مسیر توسعه روبه‌رو است. این استان که به عنوان یکی از پیشروترین استان‌ها در صنایع فولاد، کاشی و سرامیک، و معادن شناخته می‌شود، با کمبود منابع آبی و بحران‌های انرژی، از جمله قطع برق و ناترازی گاز، مواجه است. این مشکلات نه تنها توسعه پایدار را دشوار کرده، بلکه موجب نگرانی‌های جدی در مورد آینده صنعتی استان نیز شده است.

بحران آب

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های یزد برای توسعه، کمبود منابع آبی است. این استان به دلیل وضعیت اقلیمی خشک و کم‌بارش خود، با کاهش منابع آب زیرزمینی و سطحی مواجه است. مصرف زیاد آب در کشاورزی و صنایع آبی بر مشکلات این بحران افزوده است. بسیاری از کارخانجات و صنایع بزرگ استان، به‌ویژه در بخش فولاد و کاشی، نیاز به حجم بالای آب دارند و این امر باعث فشار مضاعف بر منابع آبی استان می‌شود. محدودیت منابع آب می‌تواند در بلندمدت منجر به کاهش

ظرفیت تولید صنایع و کاهش توان رقابتی استان شود.

بحران انرژی: برق و گاز

در کنار بحران آب، ناترازی انرژی (برق و گاز) نیز یکی از تهدیدهای جدی برای توسعه یزد محسوب می‌شود. قطعی‌های مکرر برق، به‌ویژه در فصول گرم تابستان، تولید در صنایع را مختل کرده و باعث زیان‌های هنگفت می‌شود. صنایع فولاد و کاشی، به‌ویژه در کورمها، به شدت وابسته به انرژی هستند و قطع یا نوسان در تأمین برق و گاز می‌تواند تولید را متوقف کند یا باعث آسیب به تجهیزات حساس شود. این مشکل، علاوه بر اختلال در روند تولید، باعث افزایش هزینه‌ها و کاهش رقابت‌پذیری صنایع یزد در بازارهای داخلی و خارجی می‌شود.

راه‌حل‌ها و نیاز به برنامه‌ریزی جامع

برای عبور از این چالش‌ها، استان یزد به برنامه‌ریزی‌های دقیق و اقدام‌های فوری نیاز دارد. توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر مانند انرژی خورشیدی در استان که از نظر جغرافیایی شرایط مناسبی برای این نوع تولید انرژی دارد، می‌تواند یکی از راه‌حل‌ها باشد. همچنین، استفاده بهینه از آب‌های سطحی و زیرزمینی، به‌ویژه در بخش کشاورزی و صنعتی، نیازمند تکنولوژی‌های نوین و مدیریت منابع آبی است. در نهایت، سیاست‌گذاری منسجم و همکاری بین دستگاه‌های دولتی و خصوصی می‌تواند راهگشا باشد تا یزد از بحران‌های موجود عبور کند و توسعه پایدار خود را ادامه دهد.

سایت خبری برای مردم استان یزد